

[Finansministeren.]

lem hr. Viggo Starcke ved også meget godt, at der i øjeblikket ikke er gnist af realitet i kravene om at ophæve vareforsyningsdirektoratet, prisdirektoratet og statens husholdningsråd. Det ærede medlem er naturligvis vidende om, at der rent faktisk foregår en gradvis afvikling af kriseinstitutionerne. I min finanslovtale nævnte jeg, at der på finanslovforslaget for 1950—51 var regnet med en besparelse på 3½ mill. kr. på vareforsyningsdirektoratet og prisdirektoratet. Udviklingen går altså her i den rigtige retning.

Hvad angår retsforbundets forslag om at stryge alle bevillinger til erhvervspolitiske formål, har det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard allerede givet et udmærket svar herpå, idet han frarådede at spare på de beløb, der gives ud til produktive formål og til dygtiggørelse indenfor erhvervene. Det er ikke helt små beløb, det drejer sig om, men at de er givet godt ud, kan vist ingen, selv ikke det ærede medlem hr. Viggo Starcke, bestride.

Retsforbundets tanke om at afvikle en række tilskud til foreninger og i stedet give disse foreningers medlemmer skattefritagelse for foreningskontingentet forekommer mig ikke blot selvmodsigende, men den er skattepolitisk og administrativt umulig.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard anbefalede besparelser på de forskellige uproduktive bevillinger. Det er naturligvis rigtigt, at staten giver tilskud til en række foreninger, til udstillinger, til rejser, til kulturelle bestræbelser og meget andet, som ikke er direkte produktivt, og hvor det i høj grad beror på et skøn, om det er en sag, staten bør støtte eller ikke. Alt i alt er det imidlertid en meget beskeden andel af statens udgifter, der går til formål af denne art. En opgørelse, jeg har ladet foretage i finansministeriet på grundlag af finanslovforslaget for 1950—51, viser således, at der som tilskud til et stort antal foreninger ialt er opført bevillinger til et samlet beløb på knap 1,7 mill. kr. Hertil vil formentlig i årets løb komme en del tillægsbevillinger, således at totaltallet kan blive noget større. Hovedparten af beløbet er statens tilskud til turistforeningen på ½ mill. kr. samt til landbrugets forskellige avlsforeninger, dyrskuer m. v., ialt 555 000 kr. Bortset fra disse enkelte større poster, hvis berettigelse vanskeligt kan drages i tvivl, er der tale om et meget stort antal småbevillinger, hvoraf nogle naturligvis er mere berettigede end andre. Lad mig nævne i flæng: tilskud til Danmarks Naturfredningsforening, til af-

holdsforeningerne, til landsforeningerne Dansk Arbejde og LAB, til tyendespareforeninger og skolesparekasser, den grundtvigske menighed ved Vartov kirke, Selskabet for kirkelig kunst og Foreningen for Kirkegårdskultur, foreningen „Skolehaven“ samt kolonihaveforbundet. Det er blot et lille udvalg, men jeg tror, det er tilstrækkeligt til at vise, at det er formål, som nogle vil finde det rimeligt at staten støtter, medens andre vil mene, at statsstøtte ikke er strengt nødvendig.

En anden gruppe udgifter er tilskud til rejser. Medregnes rejseunderstøttelser til videnskabsmænd samt lærere på universitetet og de forskellige højskoler, kommer man op på et samlet beløb på finanslovforslaget på 263 000 kr. Også dette beløb kan naturligvis blive noget forøget ved senere tillægsbevillinger, men er det nu alligevel ikke — alt taget i betragtning — et beskedent beløb? Og vil billedet af statens finansielle stilling blive væsentligt ændret, selvom vi brutalt skar alle udgifter af denne art væk?

Lad mig også til slut anføre, at der efter den foretagne opgørelse er afsat bevillingsforslag til udstillinger på ialt 85 000 kr. Heri indgår Dansk Købestævne med 50 000 kr., forskellige kunstudstillinger i provinsen med 15 000 kr. og vandrestillingen af kunst til gymnasieskoler med 2 878 kr.

Lad mig slutte denne opremsning; jeg tror, den kan have spredt noget af den tågedannelse, som retsforbundet har lagt over statens udgifter til de anførte formål.

To af de ærede ordførere talte om militæruddgifterne. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard refererede en interessant sammenligning mellem militæruddgifterne i de skandinaviske lande. Tallene, der stammede fra en rapport fra den finske forsvarskommission, viste tilsyneladende, at Danmark med hensyn til størrelsen af de militære udgifter lå meget tæt på Sverige og langt højere end Norge. Jeg tror, disse tal har virket overraskende på de fleste, og jeg har ladet foretage en undersøgelse af, hvordan forholdene stiller sig. Denne undersøgelse giver et andet billede end det, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard opridsede, idet den viser, at de danske militæruddgifter målt pr. indbygger er en del lavere end de norske og mindre end halvt så store som de svenske. De tal, jeg skal give, vedrører kun egentlige militære formål, men omfatter — sådan som det danske militærbudget gør det — både løbende udgifter til forsvarsformål og udgifter til materielanskaffelser og anlæg. Tallene er iøvrigt beregnet som gennemsnit af de sidste tre finansår, altså 1946—47, 1947—48 og